

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 18 stycznia 2018 r.

Poz. 427

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 17 stycznia 2018 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy kpt. Antoniego Kozłowskiego w miejscowości Szumowo

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 z późn. zm.), zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy o dotychczasowej nazwie Bolesława Podedwornego w miejscowości Szumowo nadaje się nazwę kpt. Antoniego Kozłowskiego.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

UZASADNIENIE

W dniu 2 września 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 z późn. zm.), zwana dalej „ustawą”. Ustawa została zmieniona ustawą z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1389) oraz ustawą z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki oraz ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2495).

Zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 1 ustawy, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Stosownie do art. 1 ust. 2 ustawy, za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy, w przypadku niewykonania obowiązku przez właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodnie z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin na podjęcie działań przez organ jednostki samorządu terytorialnego.

W dniu 12 września 2017 r. Wojewoda Podlaski zwrócił się, w trybie art. 6 ust. 3 ustawy, do Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o wydanie opinii

potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1. Na mocy art. 6 ust. 3 w związku z art. 2 ust. 3 ustawy oczekiwanie na opinię wstrzymuje bieg terminu na wydanie zarządzenia zastępczego.

Opinia IPN wpłynęła do organu nadzoru w dniu 22 grudnia 2017 r. (pismo z dnia 19 grudnia 2017 r., znak BUW-940-232 (9)/17).

W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa ulicy Bolesława Podedwornego jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy. Nazwa ta odnosi się do Bolesława Podedwornego (1898-1972) będącego po II wojnie światowej wysokim funkcjonariuszem komunistycznego państwa i działaczem satelickiego wobec komunistycznej partii Stronnictwa Ludowego i Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego.

Bolesław Podedworny urodził się w 1898 r. w Zambrowie. Przed II wojną światową należał do PSL "Wyzwolenie" oraz Stronnictwa Ludowego. Po 1945 r. był działaczem nowego, prokomunistycznego Stronnictwa Ludowego. W latach 1946-1947 pełnił funkcję prezesa Zarządu Wojewódzkiego SL w Białymstoku. W 1947 r. przydzielono mu mandat w sfalszowanych przez komunistów wyborach. W latach 1946-1947 był podsekretarzem stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych, a w latach 1947-1954 był ministrem leśnictwa w komunistycznych rządach Józefa Cyrankiewicza i Bolesława Bieruta. Zasiadał w Sejmie PRL I, II, III, IV i V kadencji z ramienia satelickiego wobec PZPR ugrupowania ZSL. W latach 1956-1971 był członkiem Rady Państwa PRL. W latach 1957-1971 był wiceprzewodniczącym Rady Państwa PRL.

Wojewoda Podlaski w pełni podziela argumentację wyrażoną w opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Powyższe zatem uzasadnia wydanie niniejszego zarządzenia zastępczego.

Stosownie do brzmienia art. 1 i 6 ust. 1 ustawy wskazać należy, że podstawowym jej założeniem było skuteczne wyeliminowanie z przestrzeni publicznej nazw propagujących symbole ustrojów totalitarnych, przy poszanowaniu miejsc pochówku, grobów i cmentarzy, a także własności prywatnej. Przedsięwzięcie zmiany nazw jest jednym z elementów polityki historycznej, jako kategorii historii służącej kształtowaniu świadomości historycznej społeczeństwa, w tym świadomości gospodarczej i terytorialnej oraz wzmocnieniu publicznego dyskursu o przeszłości w kierunku pielęgnowania więzi narodowych niezależnie od bieżącej polityki państwa. Polityka historyczna dotyczy interpretacji zdarzeń oraz jest rozpatrywana w kategoriach racji stanu społeczeństwa i narodu, jako element mający charakter długofalowy i stanowiący fundament państwa.

Na mocy art. 6 ust. 2 i 3 ustawy organ nadzoru jest zatem zobligowany do wydania zarządzenia zastępczego nadającego ulicy o dotychczasowej nazwie Bolesława Podedwornego w miejscowości Szumowo – nazwę kpt. Antoniego Kozłowskiego.

Kpt. Antoni Kozłowski – pseudonim „Szczerbiec”, „Biały”. Urodził się w 1910 r. w Siemieniu w gminie Kupiski, powiat łomżyński. Przed wojną był działaczem Stronnictwa Narodowego. Po przegranej wojnie obronnej w końcu 1939 r. (lub na początku 1940 r.) przeszedł do konspiracji. Początkowo służył w szeregach Związku Walki Zbrojnej. W końcu 1941 r. przeszedł do Narodowej Organizacji Wojskowej. Służył tam jako komendant Powiatu NOW Łomża oraz jednocześnie szef Wydziału I (organizacyjnego) Komendy Okręgu NOW Białystok. Latem 1943 r. czasowo pełnił funkcję p.o. komendanta Okręgu NOW Białystok. Od września 1943 r. służył w szeregach Narodowych Sił Zbrojnych, jako komendant Powiatu NSZ Łomża oraz jednocześnie inspektor Obwodu NSZ Łomża-Augustów/Grajewo-Suwałki (od maja 1944 r.). W dniu 12 czerwca 1944 r. oddział Akcji Specjalnej NSZ pod dowództwem kpt. Antoniego Kozłowskiego odbił z rąk niemieckich 30 osób w akcji pod Cydzynem. Uwolnił także więzionych w Łomży 400 Polaków. Poległ 23 czerwca 1944 r. w Czerwonym Borze w trakcie walk z Niemcami. W 1944 r. został pośmiertnie odznaczony Krzyżem Narodowego Czynu Zbrojnego.

Na podstawie art. 5 ustawy - pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat, zaś zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Na zarządzenie zastępcze przysługuje Gminie skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Podlaski
Bohdan Paszkowski